

Załącznik do uchwały Nr VI/40/2015
Rady Miejskiej Białogardu
z dnia 25 marca 2015 r.

PROGRAM
OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI
ORAZ ZAPOBIEGNIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT
NA TERENIE MIASTA BIAŁOGARD
NA ROK 2015

Białogard, styczeń 2015 r.

**PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGNIA
BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT
NA TERENIE MIASTA BIAŁOGARD
NA ROK 2015**

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawa prawna Programu.....	4
3. Cele oraz wykonawcy Programu.....	6
4. Formy opieki nad zwierzętami bezdomnymi i sposoby zapobiegania bezdomności	6
4.1. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.....	6
4.2. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt oraz odławianie bezdomnych zwierząt.....	7
4.3. Sterylizacja lub kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt.....	7
4.4. Całodobowa opieka weterynaryjna w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.....	8
4.5. Opieka nad wolno żyjącymi kotami.....	8
4.6. Usypianie ślepych miotów.....	9
4.7. Gospodarstwo rolne zapewniające miejsca dla zwierząt gospodarskich.....	10
4.8. Znakowanie zwierząt w mieście.....	10
5. Sytuacja zwierząt bezdomnych w mieście Białogard.....	11
5.1. Stan aktualny zwierząt bezdomnych oraz dotychczasowe działania Miasta w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i przeciwdziałania bezdomności.....	11
5.2. Sprawozdanie finansowe z Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Białogard za 2014 r.....	13
6. Zadania priorytetowe Miasta Białogard.....	13
7. Wydatkowanie środków.....	15
8. Akceptacja i uchwalenie Programu.....	15

WYJAŚNIENIE POJĘĆ

Ilekroć jest mowa o:

- 1) Programie - rozumie się przez to „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Białogard na rok 2015”,
- 2) Mieście - rozumie się przez to Miasto Białogard,
- 3) Burmistrzu – rozumie się przez to Burmistrza Białogardu,
- 4) Urzędzie Miasta – rozumie się przez to Urząd Miasta Białogard,
- 5) schronisku dla zwierząt – rozumie się przez to schronisko dla zwierząt, z którą została podpisana umowa cywilnoprawna,
- 6) przychodni weterynaryjnej – rozumie się przez to przychodnię, z którą została podpisana umowa cywilnoprawna,
- 7) właścicielu – rozumie się przez to osobę będącą mieszkańcem miasta Białogard, posiadającą zwierzę lub zwierzęta, o których mowa w Programie,
- 8) opiekunie społecznym – rozumie się przez to osobę, która sprawuje nadzór i opiekę nad zwierzętami bezdomnymi i wolnobytuującymi (minimum trzy zwierzęta) na terenie miasta Białogard,
- 9) przedstawicielu organizacji społecznej – rozumie się przez to osobę, która działa i sprawuje opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami z upoważnienia organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt,
- 10) gospodarstwie rolnym – rozumie się przez to gospodarstwo rolne wskazane w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

1. WPROWADZENIE

Nie bez powodu pierwszy artykuł ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt brzmi : „**Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę**”. Światowa Deklaracja Praw Zwierząt uchwalona w roku 1977 w Londynie przez Międzynarodową Federację Praw Zwierząt wywarła ogromny wpływ na obecny wygląd pożądaných wzorców odnoszących się do postępowania człowieka wobec zwierząt. Problem respektowania praw zwierząt i podejścia do ich kwestii w sposób opierający się na zasadach humanitaryzmu, empatii i troski wymaga działań na szczeblu światowym i dążenia do kształtowania i rozwijania świadomych, zgodnych z tymi zasadami postaw.

Do niepodważalnych praw zwierząt zalicza się przede wszystkim prawo do życia i prawo do wolności od cierpienia. Ustawa wyraźnie podkreśla, iż każde zwierzę wymaga traktowania w sposób humanitarny, czyli uwzględniający jego potrzeby i zapewniający mu opiekę i ochronę. Niedopuszczalne, wręcz zabronione jest niehumanitarne zabijanie oraz znęcanie się nad zwierzętami, które należy rozumieć jako zadawanie lub świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpienia. Ból i cierpienie to nie tylko cielesność ale również porzucenie zwierzęcia przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje. Problem porzucania zwierząt, w szczególności psów i kotów, prowadzący do ich

bezdomności jest problemem globalnym, który w rezultacie prowadzi również do „bezdomności emocjonalnej” człowieka. Źródłem bezdomności zwierząt należy mianowicie doszukiwać się w zachowaniach i postawach ludzkich. Zgodnie ze Światową Deklaracją Praw Zwierząt poszanowanie zwierząt przez człowieka wiąże się z poszanowaniem ludzi między sobą. Od najmłodszych lat należy człowieka uczyć obserwować, rozumieć, szanować i kochać zwierzęta. Ludzka niedojrzałość i nieodpowiedzialność, prowadzi do podejmowania nieprzemyślanych decyzji, których skutki ważą na dalszym życiu i zdrowiu będących pod opieką człowieka zwierząt domowych. Całkowicie zależne od pomocy człowieka zwierzę w momencie porzucenia jest bezbronne, zdezorientowane i niezdolne do samodzielnego życia. Pozbywanie się psów i kotów z mieszkań, hodowli i targowisk oraz ich niekontrolowanie nadmierne rozmnażanie również przyczynia się do wzrostu liczby zwierząt bezdomnych. Za problem bezdomności zwierząt odpowiedzialność ponosi człowiek i to on powinien zmienić swoje postawy i postępowanie, aby sytuacja mogła ulec poprawie. Los zwierząt zależy całkowicie od świadomych i odpowiedzialnych działań ludzi, którzy swoim postępowaniem wobec zwierząt dają wyraz poszanowaniu zasad humanitaryzmu i jednocześnie świadectwo własnego człowieczeństwa. Przeciwdziałać bezdomności może każdy, a zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom należy do zadań własnych miasta i jest regulowane prawnie. Stosownie do przepisów ustawy o ochronie zwierząt miasto realizuje powyższe zadanie uchwalając corocznie Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na swoim terytorium. Należy podkreślić, iż oprócz prawnego wymogu nałożonego na jednostkę samorządu terytorialnego przepisami prawa, miasto realizuje Program przede wszystkim podnosząc świadomość społeczną. Świadomość społeczna, poszanowanie dla zwierząt a w rezultacie zapewnienie zwierzętom godnych warunków bytowania to główny priorytet miasta. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Białogard ma na celu uporządkowanie problematyki zwierząt bezdomnych. Wykonanie oraz kontrola Programu spoczywa na Mieście, które dąży do rezultatów w sferze prawnej, wizerunkowej a przede wszystkim społecznej Miasta.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

W aktualnym stanie prawnym, działania mające na celu opiekę nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt wchodzi w zakres zadań własnych gmin. Miasto Białogard realizuje powyższe zadanie uchwalając corocznie do 31 marca Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Podstawą prawną podjęcia przez Radę Miejską Białogardu uchwały w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt” jest art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z późn. zm.). Program ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów,

w tym wolno żyjących zwierząt oraz zwierząt gospodarskich. Przewidziane w ramach Programu działania odnoszą się w szczególności do psów oraz kotów, ponieważ skala bezdomności tych zwierząt w mieście Białogard jest największa.

Program obejmuje:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 6) usypianie ślepych miotów,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Program może obejmować plan znakowania zwierząt w mieście.

Realizacja zadań, o których mowa w pkt. 3-6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt.

Program, o którym mowa zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi Miasto.

Projekt programu przygotowuje Burmistrz Miasta. Projekt programu Burmistrz najpóźniej do dnia 1 lutego przekazuje do zaopiniowania:

- 1) właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,
- 2) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy.
- 3) dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

Podmioty wymienione powyżej, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu Programu, wydają opinie o projekcie. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego Programu.

W myśl ustawy o ochronie zwierząt, problem bezdomnych zwierząt rozwiązany jest przez gminy na dwóch płaszczyznach:

- zapobieganie, o którym mowa w art. 11a (sterylizacja, adopcja, usypianie ślepych miotów)
- zapewnienie opieki zwierzętom aktualnie bezdomnym w niekomercyjnych schroniskach prowadzonych przez organizacje społeczne.

Podstawą rozliczeń środków publicznych przeznaczonych na opiekę nad zwierzętami bezdomnymi w mieście Białogard jest ewidencja zwierząt pozostających pod opieką Miasta jak również podsumowanie roczne z realizacji zadania własnego jednostki samorządu terytorialnego.

3. CELE ORAZ WYKONAWCY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na obszarze miasta. Program jest wyrazem wypełnienia obowiązku prawnego nałożonego na gminy, a jego cel realizowany jest poprzez podejmowanie odpowiednich działań, będących przedmiotem kolejnych rozdziałów Programu.

Zadania priorytetowe Programu to:

- 1) ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację lub kastrację zwierząt domowych w szczególności psów i kotów;
- 2) opiekę nad bezdomnymi zwierzętami;
- 3) opieka nad wolno żyjącymi kotami i ich dokarmianie
- 4) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 5) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 6) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 7) usypianie ślepych miotów;
- 8) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich;
- 9) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 10) edukacja mieszkańców miasta Białogard w zakresie opieki nad zwierzętami;

Przeciwdziałanie bezdomności zwierząt odbywa się przy wzajemnej współpracy:

- 1) Urzędu Miasta Białogard,
- 2) schroniska dla zwierząt, z którym Miasto podpisze umowę,
- 3) Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.,
- 4) zakładu weterynaryjnego, z którym Miasto podpisze umowę.

4. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI

4.1. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt .

Do obowiązków Miasta należy podejmowanie działań mających na celu sprawowanie opieki nad psami bezdomnymi oraz zapobieganie zjawisku bezdomności wśród psów. Zapewnienie opieki bezdomnym psom z terenu miasta Białogard polegać powinno w szczególności na poszukiwaniu nowych właścicieli dla zwierząt oraz zachęcaniu mieszkańców do dokonywania adopcji. Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt będzie odbywać się poprzez zamieszczanie na stronie internetowej Miasta oraz organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, informacji o zwierzętach w schroniskach dla zwierząt oczekujących na adopcję. Miasto w ramach tego zadania współorganizować będzie działania edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie kształtowania prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt

oraz w zakresie obowiązków spoczywających na właścicielach i opiekunach zwierząt, w szczególności poprzez:

- 1) ulotki i plakaty o tematyce związanej z celem Programu,
- 2) rozpowszechnianie informacji w środkach masowego przekazu oraz na stronie internetowej Miasta,
- 3) udzielanie wsparcia przy organizowaniu konkursów lub zajęć edukacyjnych przez inne podmioty.

4.2. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt oraz odławianie bezdomnych zwierząt.

Do obowiązków Miasta należy również odławianie bezdomnych psów i zapewnienie im miejsca w schronisku. Konieczne jest zatem zorganizowanie jednostki, zajmującej się odławianiem bezdomnych zwierząt z terenu miasta i ich transportem do schroniska. Odławianie zwierząt bez zapewnienia im miejsca w schronisku będzie niedopuszczalne. Wyjątek będzie stanowiła sytuacja, w której zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Wyłapywanie bezdomnych zwierząt, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały, ma charakter stały.

Wyłapywanie będzie odbywać się na zasadach i w warunkach określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt i będzie wykonywane przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Białogardzie.

Miasto na podstawie umowy zapewni bezdomnym zwierzętom, odławianym na terenie miasta, miejsca w schronisku dla zwierząt.

4.3. Sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt.

Zmniejszenie populacji bezdomnych psów mają służyć obligatoryjne zabiegi sterylizacji lub kastracji, które stanowią najskuteczniejszą metodę walki z niechcianym i niekontrolowanym rozrodem zwierząt bezdomnych. Zabiegi w sposób humanitarny pozwalają sprawować nadzór nad liczbą rodzących się psów i unikać tym samym późniejszego problemu nadpopulacji. Z dotychczasowej analizy i badań wynika, iż zabiegi nie oddziałują negatywnie na zdrowie zwierząt. Pokrycie kosztów sterylizacji i kastracji odbywać się będzie z budżetu Miasta i w porównaniu z nakładami ponoszonymi w związku z odławianiem bezdomnych zwierząt zapewnieniem im miejsca w schroniskach ma to być koszt, który w przyszłości zaowocuje redukcją wydatków na walkę z bezdomnością zwierząt. Szacunkowy jednostkowy koszt zabiegu sterylizacji lub kastracji jest dużo niższy niż koszt odłowienia i utrzymania zwierzęcia w schronisku. Zabiegi są usługą wykonywaną jednokrotnie w ciągu całego życia zwierzęcia i pozwalają całkowicie wyeliminować możliwość dalszego rozrodu. W zależności od regionu Polski ceny zabiegów wahają się od kilkudziesięciu do kilkuset złotych, podczas

gdy koszt codziennego utrzymania jednego zwierzęcia w schronisku oscyluje wokół kilkuset złotych. Przeprowadzone zabiegi mają na celu zapewnienie Miastu kontroli i ograniczenie liczby nowych zwierząt w schronisku, a co za tym idzie redukcję kosztów utrzymania całego schroniska. Zabieg sterylizacji lub kastracji będzie przeprowadzany w schronisku dla zwierząt.

4.4. Całodobowa opieka weterynaryjna w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Do zadań Miasta należy zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Taką opiekę zapewnić będzie Gabinet Weterynaryjny, z którym Miasto nawiąże współpracę, na podstawie zawartej umowy. Rozpowszechnienie informacji o przychodni weterynaryjnej podejmującej interwencję w takich przypadkach ułatwi mieszkańcom podjęcie szybkich i zdecydowanych działań i tym samym usprawni działania w tym zakresie. Informacja powinna być rozpowszechniana przy użyciu wszystkich dostępnych środków przekazu na terenie Miasta, włączając w to plakaty i ulotki do pobrania w Urzędzie Miasta, lecznicach, schronisku i innych dostępnych dla mieszkańców miejscach.

4.5. Opieka nad wolno żyjącymi kotami.

Kluczową kwestią w zakresie działań podejmowanych na rzecz opieki nad kotami jest rozróżnienie zwierząt bezdomnych od kotów wolno żyjących. Koty wolno bytujące nie są bezdomne zgodnie z art.4 ust. 16 zwierzęta bezdomne to „zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały”. Takie koty od urodzenia nie posiadały ani właściciela ani opiekuna i zazwyczaj nie potrzebują tego rodzaju pomocy, w odróżnieniu od kotów bezdomnych, zagubionych lub porzuconych przez dotychczasowych właścicieli. Zdrowe zwierzę wolno bytujące nie pozwoli człowiekowi się pochwycić, a chore i niezdolne do ucieczki będzie utrudniało działania zmierzające do pomocy (poprzez drapanie, gryzienie, warczenie). Kot domowy, natomiast, jest przyzwyczajony do obecności ludzi i sam szuka towarzystwa człowieka, odpowiada na zawołanie, z chęcią pozwala na głaskanie. Obserwacja reakcji i zachowania zwierzęcia pozwala na właściwą kwalifikację napotkanego kota i dobranie właściwej ścieżki postępowania w zastanej sytuacji.

Do zmniejszenia populacji kotów nie posiadających właścicieli może się przyczynić ich planowana sterylizacja lub kastracja. Poprzez stosowanie tego rodzaju zabiegów możliwa jest zorganizowana kontrola liczby zwierząt i tym samym właściwe zaplanowanie i realizacja założeń związanych z zapewnieniem im opieki. Zabieg sterylizacji lub kastracji zwierząt wolnobytuujących należy do obowiązkowych zadań Miasta i stanowi jedną z najskuteczniejszych metod walki z nadpopulacją zwierząt, prowadzącą do bezdomności. Ważnym postępowaniem w zakresie opieki nad kotami bezdomnymi i wolno bytującymi jest zapewnienie im opieki weterynaryjnej w przypadku napotkania zwierzęcia chorego lub

rannego. W takich przypadkach należy zgłosić taki fakt do Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta lub Policji. Reagować może i powinien każdy mieszkaniec Miasta. Do zadań Miasta zgodnie z Ustawą, należy także zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem kotów. Zabiegi weterynaryjne, w tym sterylizacji i kastracji kotów, będą wykonywane w Gabinetie Weterynaryjnym z którym Miasto nawiąże współpracę, na podstawie zawartej umowy. Wolno żyjące koty dostarcza do zakładu społeczny opiekun, po wcześniejszym uzyskaniu skierowania na zabieg, wystawionego przez Urząd Miasta.

Opieka nad kotami wolno żyjącymi różni się od działań podejmowanych na rzecz zwierząt bezdomnych i polega głównie na ich dokarmianiu. Zwierzęta przebywające na terenie danego miasta, w zależności od stopnia jego zurbanizowania, mają zazwyczaj coraz większe trudności z utrzymaniem się przy życiu. Brak dostępu do niezamieszkałych ciepłych pomieszczeń, szczelnie zamknięte pojemniki z odpadami oraz rozbudowa infrastruktury kosztem powierzchni środowiska naturalnego niejednokrotnie uniemożliwia samodzielne bytowanie. Okresem szczególnie uciążliwym jest sezon zimowy, podczas którego niskie temperatury stanowią dodatkowe zagrożenie dla życia zwierząt nieposiadających domu. Dostarczenie posiłków kotom wolno żyjącym umożliwia ich przetrwanie w przypadku braku możliwości samodzielnego zdobycia pokarmu. Należy pamiętać, że dokarmianie kotów powoduje, że stają się one uzależnione od dokarmiających i aby pomoc zapewniana zwierzętom nie przynosiła szkody, powinna być ona regularna i długofalowa. Miasto finansuje zakup karmy dla kotów w celu ich dokarmiania na terenie miasta przez społecznych opiekunów. W roku 2015 Miasto planuje stworzyć i wprowadzić system odbioru karmy przez „karmicieli” ze sklepu zoologicznego. Miasto podpisze umowę z Dostawcą który zostanie wyłoniony w drodze postępowania. W III/ IV kwartale społeczny opiekun otrzyma kupon uprawniający go do odbioru za pokwitowaniem przydzielonej karmy. System ten pozwoli na precyzyjne wykonanie zadania powierzonego Miastu, a także na lepsze gospodarowanie zakupioną karmą.

4.6. Usypianie ślepych miotów.

Usypianie ślepych miotów to działanie nałożone obligatoryjnie na gminy, polegające na uśpieniu psów i kotów do 12. dnia życia, czyli do momentu, aż nie otworzą im się oczy. Zabiegi takie są konieczne w momencie, kiedy miot zostaje porzucony przez biologiczną matkę i nie ma szans na ich przetrwanie w warunkach schroniskowych.

Usypianie ślepych miotów psów i kotów na terenie miasta Białogard wykonywane będzie na następujących zasadach:

1. zabiegi usypiania dokonywane będą na wniosek podmiotu prowadzącego schronisko dla zwierząt oraz na wniosek społecznego opiekuna w stosunku do kotów wolno żyjących,

2. zabiegi usypiania ślepych miotów wykonywane będą w Gabinetce Weterynaryjnym, z którym Miasto nawiąże współpracę, na podstawie zawartej umowy na świadczenie usług weterynaryjnych, lub w schronisku dla zwierząt.

Decyzję o uspieniu ślepego miotu podejmuje lekarz weterynarii, z którym Miasto nawiąże współpracę.

4.7. Gospodarstwo rolne zapewniające miejsca dla zwierząt gospodarskich.

W przypadku zwierząt gospodarskich, które uciekły bądź się zgubiły i nie potrafią same trafić do domu, kluczową rolę odgrywa ich właściwa identyfikacja – odczytanie oznakowania zwierzęcia i powiadomienie jego właściciela. W razie wątpliwości, co do własności, jednostką, która powinna zostać poinformowana o takim fakcie jest Urząd Miasta. W następstwie zgłoszenia Burmistrz podejmie odpowiednie kroki. W przypadku zaistnienia okresu bezdomności wśród zwierząt gospodarskich priorytetem jest zapewnienie im miejsca do przebywania i podstawowa opieka na tym etapie oraz aktywne poszukiwanie właściciela. Przypadki bezdomności wśród zwierząt gospodarskich są bardzo rzadkie, jednak ustawodawca przewidział taką możliwość i nałożył na gminy obowiązek wskazania gospodarstwa rolnego, które zajmować się będzie przyjmowaniem i opieką nad takimi zwierzętami. Selekcji gospodarstwa i jego wsparcia dokonać powinien organ sprawujący władzę w Mieście.

W celu zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich wskazuje się gospodarstwo rolne położone na terenie gminy Białogard, w miejscowości Lulewice nr 39.

4.8. Znakowanie zwierząt w mieście.

Elektroniczne znakowanie psów pozwoli m.in. szybko ustalić właściciela zagubionego psa i zawiadomić go o odnalezieniu zwierzęcia. Elektroniczne oznakowanie psa jest niezbędnym wymogiem, aby podróżować z czworonogiem po krajach Unii Europejskiej. Wszczepianie zwierzętom pod skórę miniaturowych układów elektronicznych, przechowujących numer, umożliwi ich szybką identyfikację. Zaletą czipów jest niemożność ich zgubienia, tak częsta w przypadku obroży, plakietek i innych identyfikatorów zewnętrznych. Czipowanie jest technicznie bardziej zaawansowanym sposobem znakowania, w porównaniu do wypalania znamion, kolczykowania czy tatuaży. Działaniem nierozzerwalnie związanym z czipowaniem jest tworzenie baz danych, czyli rejestru zwierząt oznakowanych, w którym dokonuje się aktualizacji spisów zwierząt oraz zakup czytników do czipów. Tylko kompleksowa i właściwa organizacja całego systemu gwarantuje jego efektywność. Same mikroczipy nie stanowią metody rozwiązywania problemu bezdomnych zwierząt. Są tylko znacznym ułatwieniem w przypadku odnajdowania zwierząt, które zaginęły i są aktywnie poszukiwane przez swoich właścicieli, a zostały wcześniej poddane znakowaniu. Miasto Białogard realizuje zadanie znakowania psów poprzez przekazywanie środków finansowych schroniskom dla zwierząt, które przyjmują bezdomne zwierzęta.

5.SYTUACJA ZWIERZĄT BEZDOMNYCH W MIEŚCIE BIAŁOGARD.

5.1. Stan aktualny zwierząt bezdomnych oraz dotychczasowe działania Miasta w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i przeciwdziałania bezdomności.

Zgodnie z art.11a przedmiotowej ustawy Miasto zobligowane jest do zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt. Przez termin schronisko rozumie się miejsce przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi, spełniające warunki określone w ustawie z 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1539). Na podstawie art.10 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wydano rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. Nr 158, poz. 1657). Schronisko dla zwierząt powinno być zlokalizowane w miejscu oddalonym o 150 m od siedzib ludzkich, obiektów użyteczności publicznej, zakładów należących do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, zakładów należących do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt, zakładów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przechowywania, operowania, przetwarzania, wykorzystywania lub usuwania ubocznych produktów zwierzęcych, rzeźni, targów, spędów, ogrodów zoologicznych oraz innych miejsc gromadzenia zwierząt. Teren, na którym zlokalizowane jest schronisko, powinien być utwardzony i ogrodzony. W schronisku wyodrębnia się m. in. następujące pomieszczenia: przeznaczone do wykonywania zabiegów leczniczych i chirurgicznych, izolowania zwierząt chorych, utrzymywania zwierząt zdrowych (osobne dla samców, samic) boksy przeznaczone na kwarantannę, pomieszczenia do przechowywania produktów leczniczych, karmy, środków dezynfekcyjnych. Pomieszczenia powinny zapewnić zwierzętom swobodne poruszanie się, posiadać legowisko i stały dostęp do wody pitnej. Podmiot prowadzący schronisko zapewnia zwierzętom opiekę weterynaryjną i prowadzi wykaz zwierząt przebywających w schronisku.

Na Mieście ciąży odpowiedzialność za bezdomne zwierzęta znajdujące się na jego terenie. Odpowiedzialność ta wyraża się zarówno w ich odłowieniu, zapewnieniu im miejsca w schronisku, jak i zapewnieniu niezbędnej opieki. Obowiązkowym zadaniem Miasta jest również przeprowadzenie sterylizacji lub kastracji zwierząt w Schronisku oraz poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych. Część powyższych zadań Miasto może powierzyć podmiotowi prowadzącemu Schronisko dla Zwierząt (tj.: zabiegi kastracji lub sterylizacji, usypianie ślepych miotów i poszukiwanie właścicieli). W związku z powyższym Miasto Białogard zdając sobie sprawę z odpowiedzialności jaka na nim ciąży postanowiło, że wszystkie zgłoszenia odnośnie bezdomnych zwierząt będą przyjmowane przez Wydział Gospodarki Komunalnej oraz Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Podmioty te

również zobowiązane są do podejmowania działań interwencyjnych tzn. jeżeli nie uda się ustalić właściciela bezdomnego zwierzęcia, będą zobowiązane przekazać je do Schroniska.

W roku 2014 Miasto Białogard realizując obowiązki na nie nałożone w drodze ustawy o ochronie zwierząt, 7 kwietnia 2014r. zawarło umowę z Inspektoratem Towarzystwa Ochrony Zwierząt „ANIMALS” z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 58 w Białogardzie. Przedmiotem umowy było zapewnienie w prowadzonym przez Inspektorat schronisku dla zwierząt opieki nad bezdomnymi zwierzętami wyłapanym na obszarze miasta Białogard. Kwota przekazana przez Miasto za przyjęcie do schroniska jednego psa wyniosła 1 000,00 zł i obejmowała koszty utrzymania zwierzęcia w schronisku, opiekę weterynaryjną wraz z pakietem zdrowotnym (kompleksowe szczepienia), zabiegi sterylizacji i kastracji, znakowanie zwierząt elektronicznymi mikroprocesorami oraz akcją adopcyjną- poszukiwanie nowych właścicieli. Do schroniska w tym okresie przyjęto 40 psów z czego 21 psów zostało przekazanych do adopcji, 6 psów zostało utraconych w wyniku eutanazji bądź zgonu naturalnego a 13 psów pozostało pod opieką schroniska. 34 psy zostały poddane zabiegowi sterylizacji lub kastracji. Łączna kwota przekazana przez Miasto wynosiła 50 000 zł, z czego 10 000 zł to jednorazowa wpłata za gotowość przyjęcia psa do schroniska. Do 7 kwietnia 2014 r. Miasto przekazało do schroniska 10 psów na kwotę 10 000 zł.

Odławianiem bezpańskich psów na terenie Miasta Białogard zajmował się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. przy pomocy Straży Miejskiej w Białogardzie. Zadanie wyłapywania bezdomnych psów na mocy umowy zawartej pomiędzy Miastem a Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. jednostka organizacyjna Miasta posiada jako zadania statutowe. W roku 2014 koszt odławiania psów przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej wyniósł 24 422 zł.

Miasto Białogard sprawowało opiekę nad kotami wolno żyjącymi i bezdomnymi na terenie Miasta, poprzez opiekę weterynaryjną oraz wspieranie społecznych opiekunów- miłośników kotów. W tym celu Miasto zawarło umowę z Gabinetem Weterynaryjnym Krzysztof Pigla z siedzibą w Białogardzie przy ul. Szpitalnej 1. Opieka weterynaryjna obejmowała leczenie bezdomnych zwierząt, sterylizację i kastrację bezdomnych zwierząt, usypianie ślepych miotów, eutanazję bezdomnych zwierząt oraz całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem bezdomnych zwierząt. Kwota jaką Miasto przeznaczyło na ten cel wyniosła 21 000 zł. Miasto Białogard aby wspierać społecznych opiekunów przyjmowało wnioski na zabieg sterylizacji lub kastracji oraz dokarmianie wolno żyjących kotów. W roku 2014 na zabieg sterylizacji lub kastracji wpłynęło 40 wniosków na 90 kotów. 10 wniosków zostało odrzuconych z powodu nie spełniania kryteriów. W rezultacie dokonano 48 zabiegów sterylizacji lub kastracji a 24 zabiegi nie odbyły się z powodu śmierci kotów lub trudności z ich wyłapaniem. Koszt zabiegów sterylizacji lub kastracji w Przychodni Weterynaryjnej wyniósł 8050 zł, koszt leczenia- 12 626 zł natomiast koszt usypiania ślepych miotów- 324 zł. Złożono również 46 wniosków na dokarmianie wolno żyjących kotów, z

czego 5 wniosków zostało odrzuconych. W rezultacie wydano 1400 kg karmy dla 200 kotów. Koszt zakupu karmy wyniósł 9 660,00 zł.

Do tej pory na terenie Miasta nie zostały odnotowane przypadki występowania bezdomności zwierząt gospodarskich. W momencie pojawienia się błąkającego zwierzęcia gospodarskiego, pracownik przydzielony do interweniowania w sprawach zgłoszeń zwierząt bezdomnych, wskaże gospodarstwo mające zapewnić mu miejsce. Gospodarstwo rolne znajduje się na terenie gminy Białogard, w miejscowości Lulewice nr 39.

5.2 Sprawozdanie finansowe z Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Białogard za 2014 r.

-Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku-	60 000 zł;
-Wyłapywanie psów-	24 422 zł;
-Opieka nad kotami wolno żyjącymi:	
1) dokarmianie	9 660 zł;
2) opieka weterynaryjna (leczenie)	12 626 zł;
3) zabiegi sterylizacji i kastracji	8 050 zł;
-Uspianie ślepych miotów	324 zł;
-Zapewnienie miejsca zwierzętom gospodarskim	0 zł;
-Edukacja ekologiczna	0 zł;
RAZEM:	<u>115 082,00 zł.</u>

6. ZADANIA PRIORYTETOWE MIASTA BIAŁOGARD

Istotnym zagadnieniem jest sprawne i skuteczne odławianie zwierząt oraz ich utrzymanie. Odławianie zwierząt bezdomnych i zapewnienie im miejsca w schronisku należy do obowiązkowych zadań własnych Miasta. Każde miasto musi poszukać i znaleźć możliwość zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom. Zabronione jest odławianie zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku, chyba, że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Bezdomne zwierzęta po odłowieniu powinny być niezwłocznie przewiezione do Schroniska. Używane przy odławianiu zwierząt metody i urządzenia nie powinny stwarzać zagrożenia dla zwierząt bezdomnych ani narażać ich na cierpienie lub ból. Ważnym zagadnieniem związanym ze Schroniskiem jest zapewnienie przebywającym w nim zwierzętom odpowiedniej opieki weterynaryjnej. Priorytetowym zadaniem w zakresie zapewnienia opieki i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Białogard jest uświadomienie społeczeństwa odnośnie, nie tylko problemu jakim niewątpliwie jest zjawisko bezdomności zwierząt, ale również uświadomienie lokalnym mieszkańcom, że zwierzęta mają swoje prawa które trzeba przestrzegać. Każda osoba już od najmłodszych lat powinna zdawać sobie sprawę z faktu, że kiedyś to właśnie człowiek udomowił zwierzęta i pozbawił ich możliwości samodzielnego życia, dlatego teraz na każdym

z osobna spoczywa odpowiedzialność troszczenia się o nie oraz zapewnienie im humanitarnych warunków życia. W swoim postępowaniu nie powinno się ponadto zapominać, że zwierzę nie jest zabawką, która jak nam się znudzi można po prostu wyrzucić. Jest to istota żywa, która niejednokrotnie ratuje człowiekowi życie, czy pomaga w codziennym funkcjonowaniu. Uświadamianie społeczeństwa odnośnie tego, jak ważną rolę zwierzęta pełnią w naszym życiu jest dopiero pierwszym krokiem edukacji. Kolejnymi krokami bowiem są: uświadomienie mieszkańcom miasta, że problem bezdomności zwierząt występuje na ich terenie oraz określenie jak można mu zapobiec. Jednym ze sposobów ograniczającym problem bezdomności zwierząt jest poddawanie czworonogów zabiegom sterylizacji/kastracji. Niektórzy boją się, że takie zabiegi zaszkodzą zdrowiu zwierząt, a tak naprawdę poddawanie zwierząt tym zabiegom chroni je przed nowotworami narządów rodnych, zapobiega ciężom urojonym u suk, wysterylizowana samica staje się stabilniejsza psychicznie, natomiast wykastrowany samiec jest mniej pobudliwy, nie wdaje się w bójki. Innym sposobem ograniczania bezdomności jest promocja i zachęcanie mieszkańców do adopcji zwierząt. Miasto Białogard zdaje sobie sprawę, że jedną z problematycznych kwestii jest brak możliwości weryfikacji czy zgłaszane do odłowu zwierzę jest faktycznie bezdomne. Błąkające się zwierzę jest automatycznie umieszczone w schronisku. Ponadto niemożność szybkiej identyfikacji właściciela przedłuża procedurę opieki nad takim zwierzęciem naraża Miasto na dodatkowe wydatki. **W związku z powyższym Miasto Białogard za priorytetowe zadanie uważa edukację społeczeństwa w zakresie zapewnienia opieki i zapobiegania bezdomności zwierząt na swoim terenie.** Miasto Białogard dostrzega potrzebę organizowania i wdrażania przedsięwzięć informacyjno – edukacyjnych, które wpłyną na postawy obywateli oraz na ich zachowania. Przedsięwzięcia takie bowiem mają z jednej strony przyczynić się do poszerzenia wiedzy odnośnie opieki nad zwierzętami, a z drugiej strony mają uświadomić społeczeństwu lokalnemu, że zwierze jest istotą żywą mającą swoje prawa, które nie zostały określone bez powodu, tylko po to aby ich przestrzegać. Zdaniem Miasta największe trudności związane z realizacją Programu będą wiązały się z brakiem lub niedostateczną ilością środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu. Miasto Białogard w ramach programu Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na swoim terenie planuje przeprowadzić akcje edukacyjne dla uczniów oraz mieszkańców w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt. Edukacja uczniów na zasadzie wcześniej ustalonych i przygotowanych spotkań ma na celu uświadamianie dzieci i młodzieży odnośnie opieki nad zwierzętami już od najmłodszych lat, ponieważ jedynie tak wczesna edukacja może na trwałe nauczyć młodego człowieka jak szanować czworonoga i przestrzegać jego praw. Na przygotowanych spotkaniach poruszane będą nie tylko tematy związane z prawami zwierząt, zasadami pielęgnacji, zasadami prawidłowego żywienia, ale również będą przekazywane informacje jak powinno się postępować w przypadku nietypowych sytuacji z udziałem zwierząt. Akcje edukacyjne, informacje mieszkańców o zasadach humanitarnego traktowania zwierząt i potrzebie postępowania zgodnie z jej wymogami, będą dodatkowo rozpowszechniane w formie materiałów edukacyjnych, takich jak ulotki, przekazywane podczas różnych zebrań

odbywających się na terenie miasta oraz zajęć w szkołach i świetlicach, a także umieszczone w budynku Urzędu Miasta, aby interesanci załatwiający sprawy w Urzędzie również mogli zapoznać się z tym tematem. W Urzędzie Miasta, w placówkach edukacyjnych oraz w strategicznych punktach dodatkowo zostaną rozwieszane plakaty uczulające społeczność na problem bezdomności zwierząt i ich humanitarnego traktowania.

7.WYDATKOWANIE ŚRODKÓW

W budżecie Miasta Białogard w bieżącym 2015 roku przeznaczono 101 000,00 zł na realizację założeń „**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta**”. W ramach wyszczególnionej kwoty zawierają się koszty związane z odławianiem zwierząt bezdomnych, całodobową opieką weterynaryjną w przypadku zdarzeń losowych z udziałem zwierząt, zabiegi sterylizacji i kastracji wolno żyjących kotów, zabiegi sterylizacji i kastracji zwierząt w schronisku, dokarmianie wolno żyjących kotów, edukację a także zapewnienie miejsca w schronisku.

8.AKCEPTACJA I UCHWALENIE PROGRAMU

Projekt Programu Burmistrz Białogardu najpóźniej do dnia 1 lutego przekazuje do zaopiniowania:

- 1) właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,
- 2) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze miasta Białogard,
- 3) dzierżawcom lub zwierzętom obwodów łowieckich, działających na obszarze miasta Białogard.

Wymienione podmioty w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu Programu wydają o nim opinie. Nie wydanie opinii w tym terminie uznaje się akceptacją przesłanego Programu. Po akceptacji Programu, następuje jego przyjęcie w postaci uchwały Rady Miejskiej Białogardu , najpóźniej do dnia 31 marca.